

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând recursul declarat de reprezentantul luiXXXXX, avocatul Igor Izvecov împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXîmpotriva XXXXXcu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

c o n s t a t ă :

La 18 noiembrie 2014, avocatul Inga Albu a depus cerere de chemare în judecată în numele XXXXXîmpotriva lui XXXXXcu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXXîn mărime de $\frac{1}{4}$ cotă-parte din toate veniturile, până la atingerea majoratului copilului.

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, prin hotărârea din 24 decembrie 2015 (f.d.23, 44 recto-verso), a admis acțiunea și a încasat de la XXXXXîn beneficiul XXXXXpensia pentru întreținerea copilului minor XXXXXîn mărime de $\frac{1}{4}$ lunar din toate veniturile, începînd de la 18 noiembrie 2014 și până la atingerea majoratului copilului.

La 01 martie 2016, XXXXXa depus cerere de apel, completată prin cererea din 09 martie 2016, împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 24 decembrie 2015, solicitînd admiterea apelului și casarea hotărârii, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță (f.d. 28, 35, 43 recto-verso).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 02 martie 2017 (f.d. 83-87), a restituit apelul declarat de XXXXXca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 05 aprilie 2017, XXXXXa declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii, cu restituirea cauzei spre judecare în fond a apelului (f.d. 90).

Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 18 octombrie 2017 (f.d. 105-106), a respins recursul declarat de XXXXXși a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017.

La 18 aprilie 2017, reprezentantul luiXXXXX, avocatul Igor Izvecov a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, prin care

solicită admiterea recursului și casarea încheierii, cu restituirea cauzei spre judecare în fond a apelului (f.d. 109 recto-verso, 110).

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia depunerii peste termen a cererii de apel, or, XXXXXa recepționat la 10 februarie 2016 copia hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 24 decembrie 2015, iar apelul a fost declarat la 29 februarie 2016.

Prin urmare, consideră că XXXXXs-a încadrat în termenul legal de declarare a apelului.

Ab initio Colegiul decelează că, în conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Coroborând dispozițiile art. 425 cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că, în speță, termenul de demarare a căii de atac începe să curgă în ziua imediat următoare datei comunicării încheierii judecătorești.

Colegiul atestă că, în speță, calea de atac este demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca încheierea judecătorească.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul lui XXXXX, avocatul Igor Izvecov urmează a fi respins și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, din motivele ce succed.

Articolul 426 din Codul de procedură civilă consemnează în alin. (1) că, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Alineatul (3) al aceluiași articol consemnează că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 24 decembrie 2015 (f.d.23, 44 recto-verso) s-a admis acțiunea XXXXXși s-a încasat de la XXXXXîn beneficiul acesteia pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXXîn mărime de ¼ lunar din toate veniturile, începând de la 18 noiembrie 2014 și până la atingerea majoratului copilului.

La 01 martie 2016, XXXXXa depus cerere de apel, completată prin cererea din 09 martie 2016, împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 24 decembrie 2015, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță (f.d. 28, 35, 43 recto-verso).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 02 martie 2017 (f.d. 83-87), a

restituit apelul declarat de XXXXXca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural pertinente speței.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul taxează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă evocă faptul că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reține că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată public la 24 decembrie 2015, fapt confirmat inclusiv și prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 22).

Respectiv, prin prisma art. 111 alin. (3) coroborat cu dispozițiile art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca hotărârea judecătorească în ordine de apel, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 25 decembrie 2015, data limită de depunere a cererii de apel fiind ziua de 25 ianuarie 2016, ora 24.00, acesta fiind termen de decădere din dreptul procesual.

Astfel, instanța de recurs vădește că, depunând cererea de apel la 01 martie 2016, de către XXXXX a fost omis termenul legal de declarare a apelului, or, aceasta împreună cu reprezentantul său, avocatul Igor Izvecov, urmau să dea dovadă de diligență și să depună cererea de apel în interiorul termenului legal, până la 25 ianuarie 2016, ora 24.00.

La caz, este notabil faptul că certitudinea legală impusă *inter alia* regulilor de procedură civilă în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelanților, cât și ale intimății, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Mai mult decât atât, recurentul XXXXXși reprezentantul acestuia, avocatul Igor Izvecov nu au făcut uz de dreptul său procedural de a solicita repunerea în termenul procedural de declarare a apelului, în conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, instanța de recurs conchide că, reprezentantul recurentului nu poate invoca necomunicarea hotărârii judecătorești, deoarece în sensul art. 362 alin. (1) coroborat cu dispozițiile art. 111 din Codul de

procedură civilă, termenul de exercitare a căii de atac în ordine de apel începe să curgă din ziua imediat următoare datei calendaristice emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești și nicidecum nu depinde de momentul comunicării actului judecătoresc de dispoziție.

În acest sens, Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen de decădere pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Relaționând circumstanțele constatate textelor legale precitate, este apreciată ca reprehensibilă alegația reprezentantului recurentului invocată în sensul aprecierii apelului ca declarat în interiorul termenului legal, motivându-și concluzia prin faptul că cererea de apel a fost depusă în termen de 30 de zile de la momentul recepționării hotărârii judecătorești. Or, litiganții în proces, având cunoștința de dispozițiile legale, urmează să facă uz de drepturile sale procedurale cu bună credință și diligență.

La caz, Colegiul învederează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu v. România*, cauza *Marckx v. Belgia*).

În cauza *Melnic v. Republica Moldova*, Înalta Curte a constatat violarea securității raporturilor juridice (art. 6 § 1 al Convenției) pentru admiterea, într-o cauză cu privire la recuperarea prejudiciilor, a unui recurs depus peste termen, fără a se expune asupra obiecției reclamantului că recursul este tardiv.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate, și expuse supra, cu normele legale precitate, instanța de recurs ajunge la concluzia XXXXXnu a îndeplinit actul procedural în interiorul termenului legal instituit de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă și nu a solicitat, prin prisma art.362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural de declarare a apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2018 a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A respinge recursul declarat de reprezentantul luiXXXXXX, avocatul Igor Izvecov împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017.

A menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de XXXXXîmpotriva lui XXXXXcu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan